

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Bestuur, Economie en Middelen

DATUM	3-12-2019	REFERENTIE	Cor Bontje
ONS NUMMER	82009F1C	DOORKIESNUMMER	030-2583410
NUMMER PS	2019BEM132	E-MAILADRES	cor.bontje@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Onderwerp Statenbrief:

Melding van onrechtmatige aanbestedingen

Voorgestelde behandeling:

Ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over de achtergronden en motieven van een tweetal genomen aanbestedingsbesluiten die in strijd zijn met de Europese aanbestedingsregels. Het betreft de volgende twee besluiten:

1. Besluit van 16 juli 2019 tot verlenging van het contract voor het systeem voor de personeelsadministratie (EHRM)
2. Besluit van 26 november 2019 tot opdrachtverstrekking voor de revisie van de automatische halve overwegbomen van de sneltram Nieuwegein-IJsselstein.

Toelichting op de besluiten

Systeem voor de personeelsadministratie (EHRM)

De provincie heeft een digitaal systeem voor het bijhouden van de personeelsgegevens en de salarisverwerking. Sinds 2011 maken wij, na een Europese aanbesteding, hiervoor gebruik van de diensten van ADP. In de afgelopen jaren zijn diverse initiatieven gestart om het HR-systeem én de salarisverwerking opnieuw aan te besteden, maar met name de onduidelijkheid rondom het al dan niet gebruik maken van SAP hiervoor, heeft geleid tot vertraging in de besluitvorming. Het gevolg hiervan is dat het contract met ADP per 1 januari 2019 verlopen is, terwijl de nieuwe Europese aanbesteding voor het HR-systeem en de salarisverwerking nog niet was afgerond. Wij hebben om die reden op 16 juli 2019 besloten tot verlenging van de huidige overeenkomst met ADP voor de periode tot 1 januari 2021, met een optie op verlenging met één jaar.

Argument om tot dit besluit te komen is dat er inmiddels een nieuw aanbestedingstraject is gestart. Er zijn bovendien geen goede alternatieven. De doorlooptijd van een eventuele aanbesteding/implementatie zal zeker zo'n 9 tot 12 maanden in beslag nemen en het in productie brengen van een nieuw EHRM en salarisverwerkingssysteem is altijd per start kalenderjaar.

Volgens de huidige planning leidt de nu gestarte aanbestedingscyclus tot een nieuw contract met een nieuwe leverancier in maart 2020, en tot een nieuw operationeel EHRM-platform per 1 januari 2021.

Het huidige contract met ADP kan dan per januari 2021 worden beëindigd. In dat geval is een beroep op de optionele verlenging niet nodig.

Revisie van de automatische halve overwegbomen van de sneltram Nieuwegein-IJsselstein

De sneltram van Utrecht naar Nieuwegein en IJsselstein (SUNIJ-lijn) kent 18 zogenaamde AHOB's. AHOB staat voor een overgang met Automatische Halve Overweg Bomen. Deze overweginstallaties zorgen ervoor dat een tram zonder gehinderd te worden door ander verkeer kan doorrijden. In 2014 waren de AHOB's aan het einde van hun technische levensduur. De daaropvolgende revisie van de AHOB's is deels uitgevoerd via het bestaande onderhoudscontract met Strukton Rail voor de SUNIJ-lijn. Deze werkwijze is rechtmatig wanneer Strukton actie onderneemt om de veiligheid van de trambaan te borgen. De kosten die hiermee gemoed gaan mogen

vervolgens dan als onderdeel van het lopende onderhoudscontract op de provincie worden verhaald. In afwijking hiervan gaf de provincie echter specifiek opdracht voor *aanpassingen* aan de AHOB's, buiten de overeengekomen onderhoudswerkzaamheden, waarbij werd voorgeschreven hoe deze aanvullende werkzaamheden uitgevoerd moesten worden. Op grond van de aanbestedingswet is dit geen rechtmatige werkwijze. De revisie is daarom stopgezet en de afrondende werkzaamheden aan de AHOB's liggen als gevolg hiervan stil. Deze onrechtmatigheid heeft plaatsgevonden in 2018. Het afronden van de revisie van de AHOB's is echter noodzakelijk én urgent. Dit vanwege de verkeersveiligheid van de weggebruikers en om storingen en overlast voor het tram- en kruisend verkeer te minimaliseren. Bovendien kan het Project Vernieuwde Regionale Tram (VRT), bestaande uit de vervanging van een deel van de rails, de aanpassing van de haltes en de inzet van nieuwe trams, pas starten als de revisie van de AHOB's geheel gereed is. De werkzaamheden binnen het project VRT moeten uiterlijk medio 2020 afgerond zijn.

Via een aanvullende opdracht aan Strukton Rail, op basis van het bestaande onderhoudscontract voor de SUNIJ-lijn, kan de revisie van de AHOB's op korte termijn worden afgerond. Alleen op deze wijze kan de uitvoeringstermijn worden gehaald en nevenschade worden voorkomen. Door ons besluit op deze opdrachtverlening is deze weliswaar rechtsgeldig, maar voldoet formeel niet aan de Europese aanbestedingsregels en moet vanuit dat oogpunt worden gekwalificeerd als onrechtmatig. Vanuit de beschreven urgentie hebben wij besloten tot het verstrekken van de opdracht voor de afrondende revisie werkzaamheden aan Strukton Rail.

Meetbaar / beoogd beleidseffect:

Systeem voor de personeelsadministratie (EHRM):

Door het aflopen van het contract is er in feite geen juridische basis voor de dienstverlening van ADP aan de provincie en voor het verrichten van betalingen aan ADP. Dit is geen wenselijke situatie. Door het sluiten van een overbruggingscontract, voor de periode die nodig is om een Europese aanbesteding te doen en een nieuw systeem te implementeren, wordt een rechtsgeldige juridische basis gecreëerd.

Revisie van de automatische halve overwegbomen van de sneltram Nieuwegein-IJsselstein:

Het is noodzakelijk dat de revisie van de AHOB's op korte termijn wordt afgerond. Nog niet alle cruciale elementen aan de AHOB's zijn gereviseerd en als gevolg hiervan zijn er veel storingen. Bij storingen komt de veiligheid en doorstroming van het tram- en overige verkeer in het geding. Daarnaast is het afronden van de revisiewerkzaamheden aan de AHOB's voor 31 maart 2020 een contractueel overeengekomen voorwaarde voor de start van de werkzaamheden voor het project VRT. Als niet aan deze startvoorwaarde wordt voldaan leidt dit tot vertraging van de vernieuwing van de tramhaltes en het inzetten van nieuwe trams met grote (financiële) implicaties.

Financiële consequenties

Wij hebben op 16 juli 2019 besloten tot verlenging van de huidige overeenkomst met ADP voor de periode van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021, met een optie op verlenging met één jaar. De kosten van de verlengde overeenkomst bedragen € 140.000 per jaar. De verwachting is dat het contract, onder gelijkblijvende voorwaarden kan worden aangegaan, waardoor het blijft passen binnen de begroting.

De totale omvang van de werkzaamheden aan de automatische halve overwegbomen van de sneltram Nieuwegein-IJsselstein, dat wil zeggen de reeds gemaakte en nog te maken kosten voor de afronding, bedragen € 1.866.100,- Dit bedrag gesplitst in de kosten die reeds gemaakt zijn in 2018 (€ 1.241.100,-) en gemaakt worden in 2019 (€ 625.000). Deze kosten passen binnen het beschikbare projectbudget.

Vervolgprocedure / voortgang

Wij zullen de boven beschreven zaken in het kader van de jaarrekeningen 2018 en 2019 melden aan de accountants EY respectievelijk PWC. Met onze besluiten wordt weliswaar een juridische basis onder de contracten gelegd, maar daarmee wordt de onrechtmatigheid van de opdrachtverlening niet weggenomen. De opdrachten zullen dus door de accountant(s) betrokken worden in de controle en zal in hun rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekeningen 2018 en 2019 tot uitdrukking worden gebracht. Indien wij cumulatief het bedrag van 1% van het lastentotaal overschrijden, zal dit leiden tot een verklaring met beperking op de rechtmatigheid.

Onder het verbetertraject dat ons college heeft ingezet, valt ook een verscherpte controle op de rechtmatigheid van onze inkoop en aanbestedingen. Wij sluiten niet uit dat wij bij deze verscherpte controle vaker op aanbestedingen en inkoop zullen stuiten die (nog) niet juist zijn opgepakt en daarmee vragen om organisatorische actie en, voor zover dat nog kan, herstel van de onrechtmatigheid. Wij zullen u alsdan nader informeren.

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten
Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,